

**ZMIANA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA BĘDZINA DLA TERENU
POŁOŻONEGO W DZIELNICY ŁAGISZA U ZBIEGU ULIC
ŚWIERCZEWSKIEGO I ODKRYWKOWEJ,
PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR LIII/950/2010
RADY MIEJSKIEJ BĘDZINA
Z DNIA 31 MAJA 2010 ROKU**

Zakres prac:
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zespół autorski:

mgr inż. Adrian Luszka nr upr. Z-381 – projektant
mgr inż. Katarzyna Matusiak – projektant
mgr inż. Ewa Smolińska - projektant
mgr inż. Magdalena Sieczka – mł. asystent projektanta

Data wykonania:

5 listopada 2021 r.
Aktualizacja: 28 lutego 2022 r.

Spis treści

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami.....	3
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	4
3. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	4
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	5
5. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp.....	5
6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	15
7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	19
8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	19

Spis rysunków: Rysunek prognozy oddziaływania na środowisko

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Adrian Luszka spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy: ukończyłem studia wyższe z dziedziny planowania przestrzennego. Posiadam wieloletnie (co najmniej wymagane 3-letnie) doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i byłem wielokrotnie (co najmniej pięciokrotnie) członkiem zespołów autorów przygotowujących takie prognozy. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami

Niniejsze opracowanie wykonano w celu oceny skutków wpływu sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z uchwałą Nr XXXIII/258/2021 z dnia 29 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej Będzina w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Łagisza u zbiegu ulic Świerczewskiego i Odkrywkowej, przyjętego uchwałą Nr LIII/950/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 maja 2010 roku. Granicę obszaru opracowania przedstawia rysunek niniejszej prognozy.

Zmiana planu dotyczy wyłącznie korekty przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy na terenie 1.P-U w celu ułatwienia realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Niemniej niniejsza prognoza będzie odnosiła się do całego obszaru wskazanego na zał. nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia zmiany planu oraz do ustaleń jakie dla niego przewidziano na mocy uchwały Nr LIII/950/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 maja 2010 roku, jednak ze szczególnym uwzględnieniem wpływu związanego ze wspomnianym wcześniej przesunięciem linii zabudowy.

Prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do obszaru o powierzchni ok. 45 ha położonego przy ul. Świerczewskiego i Odkrywkowej w centralnej części Będzina. Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) lub jego zmiany, wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2021, poz. 2373 ze zm.), zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji. Wymóg sporządzenia prognozy jest konsekwencją przyjętego rozwiązania, według którego sporządzenie lub zmiana przyjętego programu, planu, strategii wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (sooś). Sporządzenie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga również postępowania w zakresie sooś. Organ administracji opracowujący projekt dokumentu lub wprowadzający zmiany do przyjętego już dokumentu (art. 46, 47 ustawy o udostępnianiu informacji) sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji sporządzana prognoza:

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione;

c) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Celem niniejszego dokumentu jest wskazanie możliwych rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska obszaru opracowania mpzp, poprzez identyfikację i ocenę przewidywanych oddziaływań (prognozowanego wpływu) ustaleń planu na biotyczne i abiotyczne elementy środowiska oraz ludzi.

Niniejsza prognoza spełnia wymogi określone w art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji. Projekt planu miejscowego jest zgodny ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina”, uchwalonego w dniu 30 września 2013 r. uchwałą Nr XLII/398/2013 Rady Miejskiej Będzina.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono w oparciu o dostępne materiały źródłowe: opracowanie ekofizjograficzne, prognozę oddziaływania na środowisko dla obowiązującego mpzp, materiały planistyczne, wyniki obserwacji terenowych oraz literaturę. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy polegała na zebraniu, analizie i porównaniu danych dotyczących obszaru objętego opracowaniem projektu dokumentu, syntezą wyników i sformułowaniem wniosków oraz przygotowaniem projektu rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na obszar Natura 2000, mogących być rezultatem realizacji mpzp. Przyjęta metoda składała się z następujących etapów:

- 1) wstępnego,
- 2) rozpoznania stanu środowiska przyrodniczego,
- 3) analizy planowanych celów i kierunków w zakresie zagospodarowania przestrzennego terenu,
- 4) identyfikacji, określenia (oceny) wpływu rozwiązań planistycznych zawartych w projekcie mpzp na środowisko (zastosowano metodę opisową),
- 5) sformułowania rozwiązań zapobiegających, minimalizujących/ ograniczających wpływ skutków ustaleń planu na środowisko.

Do identyfikacji oraz oceny potencjalnych skutków realizacji mpzp zastosowano metodę analogii.

3. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości

jej przeprowadzania

Planowane działania wymagające realizacji w długim okresie czasu, w szczególności programy, plany oraz inne dokumenty strategiczne wymagają monitorowania. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego również powinny być monitorowane – szczególnie co do wpływu skutków ich realizacji na środowisko. Jednakże z uwagi na powierzchnię, zagospodarowanie, antropogeniczny charakter obszaru opracowania oraz przedmiot zmiany mpzp (tj. nieznaczna korekta przebiegu linii zabudowy), nie dostrzega się potrzeby monitorowania realizacji postanowień mpzp pod kątem ochrony środowiska, a zatem i ustalania metod analizy realizacji planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Mimo to, należy zwrócić uwagę na określone uwarunkowania formalno-prawne analiz zagospodarowania przestrzennego określone w odrębnych przepisach prawa.

Po pierwsze, w razie planowanej realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, określonego w przepisach szczególnych, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czyli wójt, burmistrz, prezydent powinien dokonać analizy mpzp. Wniosek taki nasuwa się po analizie art. 80 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji, który stanowi, że „właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony”.

Po drugie, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2021, poz. 741 ze zm.) „w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego”. Ponadto, jak wynika, z dalszego ustępu (art. 32 ust. 2 ustawy) organ wykonawczy gminy przekazuje wyniki ww. analiz, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej, w rozumieniu art. 8 ustawy, komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania dotyczące zmiany studium lub planu miejscowego.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z powodu niewielkiego zakresu ingerencji w środowisko w aspekcie przestrzennym – stanowiącej potencjalny skutek realizacji planu oraz jego zmiany, rozwiązań mających na celu zapobieganie a także ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz położenie obszaru opracowania z dala od strefy nadgranicznej, realizacja ustaleń mpzp i jego zmiany nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko, a ich skutki nie wpłyną negatywnie na obszar innych krajów.

5. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp

Przedstawiona w tej części analiza obejmuje:

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji mpzp z 2010 r. oraz projektowanego dokumentu,

- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

5.1. Analiza istniejącego stanu środowiska w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz wskazanie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analiza stanu środowiska przyrodniczego obszaru opracowania została przygotowana w oparciu o wyniki analiz stanu środowiska Będzina oraz w wyniku obserwacji terenów objętych sporządzeniem planu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego odnosi się do obszaru o powierzchni ok. 45 ha położonego przy ulicach: Świerczewskiego i Odkrywkowej w centralnej części miasta Będzina. Miasto to graniczy z innymi ośrodkami miejskimi: Sosnowcem, Dąbrową Górniczą, Czeladzią, Siemianowicami oraz Wojkowicami.

Pod względem fizyczno-geograficznym (Kondracki 1998) obszar opracowania położony jest w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.14) wchodzącym w skład makroregionu Wyżyna Śląska. Wyżyna Katowicka charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu. Od północy i północnego-wschodu graniczy z Garbem Tarnogórskim, od północnego-wschodu – z Pagórami Jaworznickimi, od południowego-zachodu – z Płaskowyżem Rybnickim, a od zachodu – z Kotliną Raciborską. Pod względem geologicznym uwzględniającym podział na regiony, obszar opracowania położony jest w obrębie niecki górnośląskiej, wypełnionej osadami węglonośnymi (skał karbońskich). Utwory karbonu wykształcone są jako ilowce, mułowce i piaszkowce z pokładami węgla. Utwory te są częściowo sfaldowane i porożcinane licznymi uskokami. Rzeźba tego terenu charakteryzuje się zróżnicowaniem, a jego rzędne mieszczą się w przedziale od 260 m do 382 metrów n.p.m. (ostaniec Góry Św. Doroty w dzielnicy Grodziec). Uwzględniając podział geomorfologiczny miasto Będzin usytuowane jest na pograniczu Wyżyny Śląskiej Północnej i Wyżyny Śląskiej Południowej. W obrębie Będzina część północną Wyżyny Śląskiej reprezentuje Kotlina Dąbrowska stanowiąca zachodni fragment Kotliny Przemszy, a część południową Wyżyny stanowi Płaskowyż Bytomski będący północnym fragmentem Płaskowyżu Bytomsko-Katowickiego. W przeszłości eksploatowano na terenie Będzina przede wszystkim węgiel kamienny (KWK „Grodziec”, KWK „Paryż” oraz KWK „Saturn”. Ostatnią kopalnią węgla kamiennego, która została zamknięta była kopalnia „Grodziec” (zamknięcie kopalni nastąpiło w 2002 r.). Skutkami eksploatacji górniczej są niecki osiadania terenu (do 10 metrów) oraz zmiana stosunków wodnych (zawodnienia terenu).

Charakterystyczną cechą Będzina, a także Wyżyny Katowickiej jest ubóstwo w wody oraz głębokie zaleganie wód podziemnych. Sieć rzeczna Będzina jest słabo rozwinięta, a reprezentują ją Czarna Przemsza należąca do zlewni Wisły

odwadniającą zasadniczą część miasta i Brynica, której działanie drenujące rozciąga się na niewielkiej powierzchni, w części pn. i zach.

Pod względem hydrogeologicznym Będzin zaliczany jest do bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym szczelinowo-krasowym kompleksu wodonośnego serii węglanowej triasu. Teren opracowania leży w zasięgu karbońskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP C/I Będzin o typie szczelinowo-porowym w utworach karbońskich (cały obszar miasta) oraz w zasięgu triasowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych T/3 Bytom o typie szczelinowo-krasowym w utworach triasowych (część obszaru miasta). Część obszaru miasta leży w zasięgu Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych UPWP C/I Siemianowice zalegającego w utworach karbońskich. Zatem wody podziemne tego obszaru występują zasadniczo w obrębie czwartorzędowego i triasowego poziomu wodonośnego.

W Będzinie nadal stosunkowo dużą powierzchnię stanowią użytki rolne. W granicach miasta dominuje kompleks pszeny dobry, kompleks pszeny wadliwy, kompleks żytni bardzo dobry, kompleks żytni dobry oraz kompleks żytni słaby. Wymienione kompleksy rolniczej przydatności to efekt występowania następujących gatunków gleb: gliniastych (gliny lekkie i średnie), rędzin (rędziny lekkie, rędziny średnie), gleb piaszkowych (piaski gliniaste mocne, piaski gliniaste lekkie, piaski słabo gliniaste) oraz mady (mady lekkie, mady średnie). Wymienione gatunki gleb zaliczane są do następujących typów gleb: gleby pseudobielicowe, gleby brunatne właściwe, gleby brunatne wylugowane i kwaśne, gleby piaskowe różnych typów genetycznych, rędziny węglanowe oraz mady.

Będzin (a zatem i obszar opracowania) zaliczony został przez Gumińskiego do dzielnicy Częstochowsko-Kieleckiej ze średnią temperaturą roczną wynoszącą 8°C, z pokrywą śnieżną zalegającą od 60 do 90 dni i średnią roczną ilością opadów wynoszącą 696 mm. Przeważającymi kierunkami wiatru są SW i W. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,1 m/s, przy czym najwyższe prędkości występują w miesiącach X-IV powyżej 3,0 m/s, a najniższe VIII-IX od 2,1 do 2,4 m/s. Rzeźba oraz pokrycie terenu powodują pewne zróżnicowanie mikroklimatyczne poszczególnych obszarów.

Znaczne przekształcenie środowiska przyrodniczego obszaru opracowania dokonane na przestrzeni wielu lat, spowodowało istotne zmiany w świecie roślin i zwierząt. Obecny skład gatunkowy, stan i wielkość populacji zwierząt, podobnie jak roślin obszaru opracowania jest pochodną tych przekształceń. Opisane zmiany z pewnością przyczyniły się do zubożenia fauny tego obszaru, bowiem jak wskazuje wiele badań naukowych, utrata siedlisk stanowi jedną z najważniejszych przyczyn spadku liczebności zwierząt. Ich wymieranie lub ustępowanie z danych obszarów implikuje zmiany składu gatunkowego. Wskazany zmianom może również towarzyszyć ekspansja gatunków synantropijnych. Krajobraz naturalny obszaru planu został znacznie przekształcony w wyniku zabudowy, usunięcia roślinności, zmiany stosunków wodnych w wyniku działalności górniczej. Jedynie na niektórych terenach występuje roślinność, przy czym nie są to zbiorowiska naturalne, lecz wtórne o niskiej wartości przyrodniczej, w dodatku z udziałem gatunków inwazyjnych (nawłóć późna, klon jesionolistny).

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody, jak również obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz dobra kultury współczesnej.

W części północnej planu znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, której towarzyszy zieleń w formie zadrzewień, zakrzewień oraz szpalerów i pojedynczych drzew. Podobny charakter mają tereny we wschodniej części mpzp. Wzdłuż ulicy Odkrywkowej rozciąga się szpaler drzew gatunku jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*). Na terenach

ruderalnych, niezagospodarowanych działkach widoczna jest sukcesja wtórna roślinności, w tym gatunków inwazyjnych (nawłóć późna – *Solidago gigantea*). W części centralnej usytuowany jest rozległy teren przemysłowy – Centrum Logistyczne Carrefour. Wzdłuż ulicy Świerczewskiego rozciągają się tereny zieleni nieurządzonej, są to wtórne zbiorowiska złożone z gatunków: jesion wyniosły, wierzba krucha, topola, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata oraz gatunków inwazyjnych: nawłóć późna, robinia akacjowa oraz klon jesionolistny. Tereny w południowej części obszaru opracowania to również tereny przemysłowe, obejmujące zabudowę usługowo-produkcyjną, w tym m.in. stację paliw, zakład usług budowlanych, punkt zbierania złomu, usługi motoryzacyjne.

Jak widać z przedstawionej analizy, obszar planu należy do terenów antropogenicznie przekształconych, nieposiadających dużej wartości przyrodniczej.

Zaniechanie realizacji mpzp oraz jego zmiany nie spowoduje istotnych pozytywnych zmian w środowisku, które mogłyby stanowić uzasadnienie do przyjęcia innych (alternatywnych) rozwiązań dla obszaru opracowania. Już na etapie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla mpzp z 2010 r. oceniono, że brak jego realizacji, a szczególnie – zabudowy, przyczyni się do sukcesji roślinnej, a w szczególności do zarastania terenów krzewami i drzewami (zjawisko to jest obecnie obserwowane na niektórych terenach). Spośród gatunków pionierskich na terenach przemysłowych można dostrzec gatunki inwazyjne, w tym: nawłóć późną, robinie akacjową oraz klon jesionolistny, które mogą stanowić zagrożenie dla rodzimej roślinności, a także powodować szkody w infrastrukturze technicznej. Zatem przewidywane skutki braku realizacji mpzp oceniono zarówno na pozytywne, jak i negatywne.

Konsekwencje braku realizacji samej zmiany mpzp (korekta przebiegu linii zabudowy) ocenia się analogicznie jak powyżej – mniejszy zasięg zabudowy potencjalnie skutkowałby zarastaniem drzewami i krzewami nieznacznie większego obszaru. Zjawiska tego nie można jednak uznać jako jednoznacznie korzystnego dla środowiska, głównie z powodu możliwości rozprzestrzenienia się gatunków inwazyjnych i ich negatywnego oddziaływania na rodzimą florę. Dodatkowo należy podkreślić, że przebieg linii rozgraniczających terenu 1.P-U nie został zmieniony, zatem teren ten w całości został przeznaczony pod urbanizację już na mocy mpzp z 2010 r., a konsekwencją przesunięcia linii zabudowy może być jedynie zmiana jej usytuowania (tj. zbliżenie do granic terenu 1.P-U).

Zatem biorąc pod uwagę powyższe, jak również aktualne zagospodarowanie całego obszaru planu (zarówno rzeczywiste, jak i formalne, tj. ustalone w obowiązującym mpzp) oraz jego najbliższego otoczenia, funkcje terenów sąsiadujących bezpośrednio z terenem 1.P-U od stron, dla których wprowadzona została korekta przebiegu linii zabudowy (zieleni), ocenia się, że brak realizacji zmiany mpzp nie spowoduje istotnych pozytywnych zmian w środowisku, które mogłyby stanowić uzasadnienie do przyjęcia innych (alternatywnych) rozwiązań.

5.2. Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Tereny w granicach planu u zbiegu ulic: Świerczewskiego i Odkrywkowej pełnią różnorodne funkcje gospodarcze związane z produkcją, usługami oraz zabudową mieszkaniową. Rozwój działalności gospodarczej oraz funkcji mieszkaniowych następował i następuje kosztem środowiska przyrodniczego i powoduje przeobrażenia krajobrazu, przez co stracił on naturalny charakter. Na obszarze planu nie ma obszarów chronionych, o których mowa art. 6 ust. 1 ustawy

z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021, poz. 1098 ze zm.). Poza jego granicami, w odległości nie większej niż 10 km znajdują się następujące obszary chronione:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórze Doroty, Las Grodziecki” – bezpośrednie sąsiedztwo od strony zachodniej,
- 2) Obszar Chronionego Krajobrazu „Góra Zamkowa” – ok. 1 km,
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Przełajka” – ok. 5 km,
- 4) Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Szopienice-Borki” oraz „Wzgórze Gołonoskie” – ok. 7 km,
- 5) Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Żabie Doły” – ok. 10 km,
- 6) Obszar Natura 2000 „Lipienniki w Dąbrowie Górniczej” PLH240037 (SOO) – ok. 6 km,
- 7) Użytki ekologiczne (najbliższy – „Uroczysko Zielona” – ok. 3,5 km).

W bezpośrednim sąsiedztwie granic planu znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórze Doroty, Las Grodziecki”. Ocenia się, że korekta przebiegu linii zabudowy na terenie 1.P-U, polegająca na częściowym zbliżeniu jej do zewnętrznych granic tego terenu nie będzie miała bezpośredniego wpływu na wymieniony powyżej obszar chroniony. Ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć, w tym przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w odniesieniu do rodzaju i skali tych przedsięwzięć dla terenu 1.P-U pozostały niezmiennione w stosunku do mpzp obowiązującego, nieznaczej zmianie może ulec jedynie ich usytuowanie. Dodatkowo bezpośrednie sąsiedztwo terenu 1.P-U od stron, dla których przewidziana jest korekta linii zabudowy nadal stanowi zieleń izolacyjna, stanowiąca dodatkowy bufor pomiędzy OChK, a terenem przemysłowo-usługowym i potencjalną zabudową.

Z uwagi na odległość dzielącą pozostałe obszary chronione od terenów objętych opracowaniem mpzp, odmienne zagospodarowanie terenów w otoczeniu planu (pomiędzy obszarami objętymi ochroną, a terenami planu), ale również biorąc pod uwagę występowanie w otoczeniu planu wielu barier ekologicznych takich jak: drogi, linie kolejowe, elementy infrastruktury technicznej oraz zabudowa, nie sposób dostrzec powiązań przyrodniczych między tymi obszarami. Zatem, realizacja ustaleń zmiany planu (zwłaszcza w zakresie korekty przebiegu linii zabudowy) nie ma bezpośredniego wpływu na obszary chronione (są one położone poza obszarem opracowania). Natomiast brak powiązań przyrodniczych wskazuje na to, iż nie będą występować pośrednie oddziaływania planowanych kierunków zagospodarowania terenu na przedmiot ochrony wymienionych obszarów.

Projekt mpzp z 2010 r. nie zmienił kierunków zagospodarowania przestrzennego, wręcz przeciwnie – stanowił kontynuację wcześniejszego zainwestowania obszaru, dzięki czemu zmniejszono ryzyko znaczących i nieodwracalnych zmian w środowisku przyrodniczym na terenach o dużych walorach przyrodniczych. Również przedmiotowa zmiana mpzp nie wprowadza korekt w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, a jedynie daje możliwość usytuowania zabudowy na terenie 1.P-U w sposób bardziej odpowiadający bieżącym potrzebom inwestycyjnym.

Reasumując, tereny w granicach planu nie pełnią istotnych funkcji przyrodniczych (są to tereny przekształcone antropogenicznie). Jedynie na części obszaru występuje roślinność – na ogół wtórne zbiorowiska, włącznie z gatunkami inwazyjnymi. Zatem realizacja ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie bezpośrednio, jak i pośrednio oddziaływała na formy ochrony przyrody usytuowane poza jego granicami.

5.3. Określenie, analiza oraz ocena celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym,

wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowania mpzp, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania mpzp

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru opracowania uwzględnia całokształt obowiązujących unormowań prawnych, również w zakresie ochrony środowiska. Cele te realizowane są w oparciu o normy określone w przepisach powszechnie obowiązujących oraz przepisach prawa miejscowego, stanowiąc podstawę proponowanych w mpzp rozwiązań, a także wyznaczają ogólne ramy korzystania ze środowiska. Do ważniejszych norm prawnych, zawierających cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu krajowym należą normy zawarte w ustawach:

- z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.),
- z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.),
- z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.),
- z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- z dnia 13 września 1995 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 888 z późn. zm.),
- z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.).

Przepisy wspólnotowe podlegają implementacji do polskiego systemu prawnego, zaś umowy międzynarodowe, jak wynika z art. 91 Konstytucji RP wymagają ratyfikacji, po której – normy w niej zawarte stosowane są bezpośrednio, chyba że stosowanie umowy jest uzależnione od wydania ustawy. Jednocześnie, umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. Normy wspólnotowe zawarte są w przepisach ustawowych oraz aktach wykonawczych do ustaw, a te dokonują w zakresie swojej regulacji, wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich dotyczących między innymi: ochrony środowiska, gospodarki odpadami oraz ochrony przyrody i bioróżnorodności. Cele i rozwiązania wynikające z tych przepisów zostały uwzględnione w projekcie mpzp i przedstawione w niniejszym opracowaniu. Ważne z punktu widzenia projektu mpzp oraz jego zgodności z celami ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego dokumentu w oparciu o przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji, opartej na dyrektywie 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U.UE.L.01.197.30).

Podsumowując, cele i rozwiązania ochrony środowiska określone w projekcie planu, uwzględniają wymogi prawne ustanowione na szczeblu krajowym oraz wspólnotowym.

5.4. Określenie, analiza oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te

elementy

Źródłem prognozowanego negatywnego oddziaływania skutków ustaleń planu są przede wszystkim przeznaczenia określonych w nim terenów, niemniej zostały one ustalone na etapie opracowywania mpzp z 2010 r. Są to:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (MN-U),
- tereny zabudowy produkcyjno-usługowej (teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej – P-U),
- tereny komunikacyjne (teren dróg publicznych klasy dojazdowej – KDD oraz teren dróg wewnętrznych – KDW),
- teren zieleni izolacyjnej (ZI).

Przeanalizowane poniżej oddziaływania będą odnosiły się nie tylko do przedmiotu zmiany planu (tj. korekty linii zabudowy), ale również do wpływu poszczególnych, wymienionych powyżej oraz wykazanych na rysunku planu (zał. nr 1) przeznaczeń terenów.

Na etapie rozpoznania warunków przyrodniczych planu ustalono, że w jego granicach nie występują obszary europejskiej sieci przyrodniczej NATURA 2000, lecz w znacznej odległości od terenów planu (ok. 6 km). Ponadto obszar opracowania nie jest w żaden sposób (bo nie jest ani bezpośrednio, ani pośrednio) powiązany z tymi obszarami chronionymi. Na tej podstawie przyjęto założenie, iż nie jest możliwe oddziaływanie planowanego zagospodarowania terenu na obszary Natura 2000, usytuowane poza obszarem opracowania. Analizy oddziaływania na zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórze Doroty, Las Grodziecki” dokonano w pkt 5.2. Przedmiotem dalszej analizy jest zatem identyfikacja a następnie ocena skutków wpływu na poszczególne elementy środowiska, powiązania między tymi elementami oraz środowisko jako całość, ustaleń mpzp.

Analizując rozwiązania przestrzenne zawarte w przedmiotowym planie, prognozuje się, że zasadniczy wpływ na stan środowiska przyrodniczego będzie miał teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej (1.P-U), a źródłem jego negatywnego oddziaływania będzie przede wszystkim działalność wytwórcza i usługowa oraz użytkowanie obiektów. Realizacja zabudowy produkcyjno-usługowej może również negatywnie wpłynąć na stan środowiska przyrodniczego, szczególnie poprzez usunięcie zadrzewień i zakrzewień, które stanowią wtórne siedliska (antropogenicznie przekształcone) planu.

W świetle projektu mpzp przeznaczeniem podstawowym terenu 1.P-U jest:

- a) zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa,
- b) usługi, w tym stacje paliw.

Jako przeznaczenie towarzyszące projekt planu wymienia:

- a) zabudowa gospodarcza;
- b) obiekty małej architektury;
- c) dojazdy, miejsca postojowe i garaże;
- d) sieci i urządzenia infrastruktury technicznej;
- e) zieleni urządzona.

Projekt mpzp zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Prognozowane negatywne oddziaływanie planowanego zagospodarowania terenu podczas funkcjonowania i użytkowania zabudowy obejmować będzie:

- wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza ze źródeł technologicznych, w wyniku ogrzewania budynków oraz w sposób niezorganizowany (np. ruch pojazdów),
- emisję hałasu z central wentylacyjnych, urządzeń technologicznych oraz innych instalacji i obiektów (w tym również emisja niezorganizowana),
- wytwarzanie oraz gospodarowanie odpadami,
- wytwarzanie i odprowadzanie ścieków przemysłowych,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych (również z terenów zanieczyszczonych),
- wzrost emisji hałasu komunikacyjnego poza terenem planu związanego z działalnością prowadzoną na terenie planu (pośrednie oddziaływanie skutków ustaleń planu).

Realizacja ww. funkcji planu może powodować ponadprzeciętne oddziaływanie będące wynikiem koncentracji działalności produkcyjnej lub usługowej i użytkowania obiektów. Na ogólną ocenę oddziaływania terenu 1.P-U wpływ ma bliskość zabudowy mieszkaniowej (zlokalizowana jest na wsch. i zach. od granic planu). Z uwagi na brak danych pozwalających określić skalę oddziaływania istniejącej działalności oraz oddziaływania skutków planowanej działalności – w przypadku dalszego zainwestowania terenu (brak danych dot. możliwych technologii, rozwiązań technicznych i organizacyjnych służących ochronie środowiska) nie jest możliwe określenie intensywności oraz zasięgu ich oddziaływania na środowisko. Dostępna wiedza na temat sposobu zagospodarowania terenów przeznaczonych pod produkcję i usługi (etap sporządzenia mpzp), nie pozwala ustalić, jakich faktycznie można spodziewać się uciążliwości dla środowiska. W takim razie, stosując zasadę przezorności należy na etapie sporządzenia planu zapobiec potencjalnym skutkom dla środowiska ustalenia danego rodzaju zagospodarowania przestrzennego, ustalając w projektowanym dokumencie (projekcie planu) rozwiązania zapobiegające lub ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko (opisane w dalszej części prognozy). Jednym z istotnych warunków mpzp jest zakaz lokalizowania inwestycji, których działalność może powodować przekroczenie dopuszczalnych norm określonych w przepisach odrębnych poza działkę inwestycyjną, do której inwestor posiada tytuł prawny. Ponadto, kluczowe dla ograniczenia niekorzystnego oddziaływania istniejących i planowanych inwestycji na terenie P-U jest rozwiązanie problemów w zakresie: emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu, a także gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami. Zmiana przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy nie powinna wpłynąć na zwiększenie zasięgu oraz intensywności opisanego powyżej oddziaływania – ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć, w tym przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w odniesieniu do rodzaju i skali tych przedsięwzięć na skutek realizacji zmiany mpzp pozostaną niezmienione, zmianie może ulec nieznacznie ich usytuowanie. Dodatkowo obszar planu, w tym teren w odniesieniu do którego przewidywana jest zmiana przebiegu linii zabudowy, jest już częściowo zabudowany, a bezpośrednie sąsiedztwo terenu 1.P-U od stron przewidujących korektę linii zabudowy stanowi zielen izolacyjna, stanowiąca bufor oddzielający ww. teren od otoczenia.

Rozwiązaniem korzystnym dla środowiska, lecz nieprzewidzianym w projekcie mpzp jest zachowanie enklaw zieleni, szczególnie zadrzewień i zakrzewień w celu utrzymania równowagi przyrodniczej danego obszaru oraz kompensacji zmian środowiska dokonywanych na terenach sąsiednich, gdyż obszary zieleni mogą stanowić siedliska zastępcze dla niektórych gatunków zwierząt.

Podsumowując, oddziaływanie negatywne realizacji funkcji produkcyjnej i usługowej ocenia się jako duże, lecz raczej o zasięgu lokalnym.

Mpzp z 2010 r. ustala funkcję w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, która – w razie realizacji planu – uzupełni istniejącą zabudowę zlokalizowaną przy ul. Odkrywkowej i Świerczewskiego. Zakres zmian związanych z korektą linii zabudowy nie ma związku z potencjalnym oddziaływaniem generowanym przez tereny MN-U.

Przeznaczeniem podstawowym terenów MN-U będzie:

- a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- b) usługi nieuciążliwe z wykluczeniem: usług związanych ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów, skupu złomu, handlu hurtowego, warsztatów i myjni samochodowych, za wyjątkiem terenu 2.MN-U dla dz. nr 1953/10, 1953/11, 1952/16;

Przeznaczenie towarzyszące ww. terenów to:

- a) zabudowa gospodarcza;
- b) obiekty małej architektury,
- c) dojazdy, miejsca postojowe i garaże przewidziane do obsługi terenów: MN-U,
- d) sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
- e) zieleń urządzone.

Prognozuje się zarówno bezpośrednie jak i pośrednie oraz negatywne i pozytywne jej oddziaływanie na środowisko.

Do bezpośrednich oddziaływań mpzp należy zaliczyć:

- zajęcie siedlisk przyrodniczych (w granicach przekształconych już ekosystemów) w wyniku zabudowy terenu (oddziaływanie negatywne i długotrwałe),
- zdjęcie/ usunięcie gleby na powierzchni planowanej zabudowy (oddziaływanie negatywne, stałe, lecz lokalne),
- wzrost emisji pyłów i gazów wynikający z wykonywania robót budowlanych (oddziaływanie chwilowe i lokalne, ustąpi po wykonaniu robót) oraz użytkowania obiektów budowlanych (oddziaływanie stałe w długim okresie czasu, negatywne, lokalne),
- emisję hałasu komunikacyjnego (oddziaływanie długoterminowe, negatywne, zróżnicowane pod względem zasięgu oraz natężenia, zmienne w czasie).

Na terenach MN-U prognozuje się nakładanie (kumulację) oddziaływań, szczególnie w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza – emisji zorganizowanej (z działalności usługowej z wykorzystaniem określonych instalacji) i niezorganizowanej (emisja wtórna, której źródłem są procesy, działania i czynności niezwiązane z eksploatacją instalacji, np. powodowana ruchem pojazdów) oraz hałasu (ruch pojazdów związany z działalnością gospodarczą oraz funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej).

Pośredni charakter mają następujące prognozowane oddziaływania terenów zabudowy mieszkaniowej:

- zmiana składu gatunkowego roślin i zwierząt oraz ich wielkości ich populacji (oddziaływanie średnio – lub – długoterminowe, negatywne lub pozytywne),
- przeobrażenia krajobrazu (oddziaływanie długoterminowe, negatywne, pozytywne – pod warunkiem zachowania zieleni lub nasadzeń roślinności zgodnej z jej siedliskiem),
- przyśpieszenie spływu powierzchniowego wód z obszarów objętych zabudową spowodowane zmianą ukształtowania i pokrycia terenu (oddziaływanie stałe, lokalne, nie mające istotnego znaczenia dla środowiska po wybudowaniu odpowiedniego systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych).

Również na terenach oznaczonych symbolem: MN-U plan nie dopuszcza lokalizacji inwestycji stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji.

Z uwagi na charakter terenów mieszkaniowo-usługowych (kształtowany przez ustalenia projektu mpzp), powierzchnię terenów MN-U i niewielki ich udział w ogólnej powierzchni obszaru planu oraz ich usytuowanie, ocenia się, że negatywne skutki ustaleń mpzp będą miały lokalny charakter i zasięg. Z podanych wcześniej przyczyn (bezpośrednie skutki realizacji zabudowy) największy wpływ na środowisko będzie miała realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej, mniejsze zaś oddziaływanie wynikać będzie z użytkowania zabudowy.

Pozytywne skutki realizacji ustaleń planu w aspekcie funkcji mieszkaniowej obejmują:

- uporządkowanie zieleni towarzyszącej zabudowie (w sąsiedztwie zabudowy),
- usunięcie gatunków inwazyjnych roślin takich jak: nawłóć późna, klon jesionolistny oraz robinia akacjowa,
- poprawa estetyki krajobrazu (poprzez uporządkowanie zabudowy i likwidację obiektów tymczasowych).

Ww. prognozowane zmiany w środowisku to skutki pośrednie uchwalenia mpzp.

Kolejną grupą terenów o prognozowanym negatywnym oddziaływaniu planu stanowią tereny komunikacyjne, a ściślej tereny dróg publicznych dojazdowych (KDD) oraz dróg wewnętrznych (KDW), których celem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania terenów użytkowych, w tym przypadku – terenu: 1.P-U (dojazd do terenu produkcyjno-usługowego, wjazd i zjazd z drogi publicznej w ul. Świerczewskiego). Z danych państwowego monitoringu środowiska wynika, że, komunikacja jest jednym ze znaczących źródeł emisji gazów i pyłów, a przede wszystkim hałasu do środowiska. Wzrost hałasu, a szczególnie przekraczanie poziomu dopuszczalnego notowane jest najczęściej na głównych szlakach komunikacyjnych, szczególnie na drogach tranzytowych, na obszarach ze zwartą zabudową mieszkaniową. Ustalenia projektowanego dokumentu nie powinny przyczynić się do wzrostu obciążenia środowiska hałasem, gdyż tereny komunikacyjne (1.KDW, 2.KDW, 3.KDW, 1.KDD) zajmują niewielką powierzchnię planu, są usytuowane z dala od obszarów chronionej zabudowy, a ponadto pełnić będą drugorzędną rolę komunikacyjną. Zasadnicze znaczenie związane z obsługą terenów gospodarczych planu pełni istniejący układ komunikacyjny obejmujący: drogi publiczne w ulicy Świerczewskiego i Odkrywkowej. Tereny MN-U nie wymagają wydzielenia terenów komunikacyjnych, gdyż korzystają one z dostępu do drogi publicznej w ul. Odkrywkowej. Podsumowując, wymienione tereny komunikacji charakteryzują się przeciętnym lub wręcz minimalnym oddziaływaniem, co może przyczynić się jedynie do lokalnych i krótkotrwałych zmian w środowisku (np. wzrost natężenia hałasu spowodowany przejazdem pojazdów, lub wjazdem lub wyjazdem pojazdów z nieruchomości). Obsługa komunikacyjna terenów będzie źródłem pośrednich oddziaływań na środowisko (można spodziewać się zwiększonego natężenia hałasu komunikacyjnego na sąsiednich terenach).

Ostatnią grupą terenów wyznaczonych w mpzp są tereny zieleni izolacyjnej (oznaczone symbolem: ZI). Mimo takiego samego przeznaczenia (projekt planu wydziela 6 terenów ZI) można je podzielić na dwie grupy:

- 1.ZI – teren usytuowany w zachodniej części planu,
- 2.ZI-6.ZI – tereny usytuowane we wschodniej części planu.

Prognozuje się, że zieleń na terenie 1.ZI pełnić będzie nie tylko funkcję izolacyjną i ochronną z uwagi na usytuowanie na pn.-zach. od granic planu zabudowy mieszkaniowej, lecz również teren ten może mieć potencjalnie duże znaczenie

ekologiczne dla funkcjonowania Lasu Grodzieckiego (w tym OChK „Wzgórze Doroty, Las Grodziecki”), w szczególności jako baza pokarmowa zwierząt, których siedliskiem jest ten kompleks leśny (teren: 1.ZI może pełnić potencjalnie rolę „wyspy siedliskowej”). Znaczenie pozostałych terenów (2.ZI-6.ZI) sprowadza się przede wszystkim do roli izolacyjnej i ochronnej dla terenów mieszkaniowych usytuowanych na wsch. od terenu planu (przy ul. Świerczewskiego). Nadmienić należy, że usytuowanie terenów ZI w granicach planu jest również korzystne ze względów krajobrazowych.

Dokonując oceny prognozowanego wpływu na środowisko skutków ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poszczególne tereny (funkcje) planu przyporządkowano do określonych grup, uwzględniając ich potencjalne oddziaływanie (pozytywne, minimalnie niekorzystne, przeciętnie niekorzystne, znacząco niekorzystne).

Do oceny wpływu kierunków zagospodarowania przestrzennego mpzp przyjęto następujące stopnie skali:

- oddziaływanie negatywne,
- oddziaływanie pozytywne.

Dla określenia intensywności oddziaływania negatywnego rozróżniono następujące stopnie skali:

- minimalne,
- przeciętne,
- znaczące.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustalono następujące oddziaływanie poszczególnych kierunków zagospodarowania przestrzennego:

Planowane zagospodarowanie przestrzenne	Ocena wpływu na środowisko planowanego zagospodarowania
ZI – tereny zieleni izolacyjnej	Oddziaływanie pozytywne
MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej	Oddziaływanie negatywne w stopniu minimalnym
KDW – tereny dróg wewnętrznych KDD – teren dróg publicznych klasy dojazdowej	Oddziaływanie negatywne w stopniu przeciętnym
P-U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej	Oddziaływanie negatywne w stopniu znaczącym

Reasumując, uchwalony w mpzp z 2010 roku kierunek zagospodarowania przestrzennego oraz będąca przedmiotem jego zmiany korekta przebiegu linii zabudowy, nie będą oddziaływały na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody, a w szczególności na obszary Natura 2000 (nie występują na terenach planu, lecz w znacznej odległości od jego granic) oraz ich spójność, jak również na zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie OChK „Wzgórze Doroty, Las Grodziecki”. Realizacja mpzp oraz jego zmiany nie spowoduje negatywnych skutków dla zabytków oraz dóbr kultury współczesnej (nie występują w granicach planu). Realizacja, użytkowanie (eksploatacja) oraz likwidacja inwestycji, stanowiące potencjalne skutki uchwalenia mpzp nie powinny powodować długotrwałej uciążliwości dla terenów zabudowy mieszkaniowej oraz negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi.

6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych

oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W tej części zostaną przedstawione rozwiązania mpzp z 2010 r., które służą zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych jego oddziaływań na środowisko. Kluczowe znaczenie dla osiągnięcia tych celów mają rozwiązania dotyczące modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Sama zmiana mpzp ogranicza się do przesunięcia nieprzekraczalnej linii zabudowy, zatem dla całego obszaru opracowania, w tym dla terenu 1.P-U, nadal obowiązują ustalenia zawarte w uchwale Nr LIII/950/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 maja 2010 roku.

W sąsiedztwie (najbliższym otoczeniu) terenów objętych opracowaniem mpzp nie występują obszary Natura 2000, dlatego zawarte w projekcie rozwiązania nie odnoszą się bezpośrednio do celów i przedmiotu ich ochrony. Nie dostrzega się również potrzeby działań kompensacyjnych wynikających z realizacji planu.

6.1. Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne

Sporządzeniem mpzp objęto tereny położone przy ul. Świerczewskiego i Odkrywkowej w centralnej części Będzina. Podstawą opracowywania założeń mpzp, a zatem i projektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych były dostępne dane o czynnikach fizyczno-geograficznych, ekologicznych oraz o sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów w jego granicach. Planowany kierunek zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Pod względem funkcjonalnym mpzp zawiera następujące ustalenia:

- MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- P-U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej;
- ZI – teren zieleni izolacyjnej;
- KDD – teren dróg publicznych klasy dojazdowej;
- KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Na obszarze mpzp nie występują formy ochrony przyrody. Projektowany kierunek zagospodarowania przestrzennego nie ingeruje w zasady ochrony przyrody określone w przepisach odrębnych odnoszących się do celów i przedmiotu ochrony obszarów utworzonych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, usytuowanych poza granicami planu.

Uwarunkowania przyrodnicze (opisane na wstępie) umożliwiają realizację przedstawionych kierunków zagospodarowania przestrzennego. Pewne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikają z usytuowania w granicach planu elementów infrastruktury technicznej w postaci:

- sieci elektroenergetycznej średniego napięcia (pas technologiczny o szerokości 16 m),
- sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia,
- sieci gazowej średniego ciśnienia,
- sieci ciepłowniczej.

Sposób zagospodarowania terenów w strefach kontrolowanych gazociągu oraz pasach technologicznych sieci elektroenergetycznych określają przepisy odrębne. Lokalizacja zabudowy na ww. terenach wymaga uzgodnień z zarządcami sieci.

W granicach mpzp nie występują obszary zagrożone powodzią, jak również osuwaniem się mas ziemnych.

Podsumowując, uwarunkowania środowiska przyrodniczego obszaru opracowania umożliwiają realizację celów określonych w projekcie planu miejscowego w zakresie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania przestrzennego.

6.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

Do obowiązkowych elementów mpzp ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zalicza zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Zawarte w projekcie planu zasady (rozwiązania) zostały przygotowane z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, dzięki czemu ich realizacja ograniczy negatywne oddziaływanie skutków ustaleń planu. Przedstawione poniżej rozwiązania dotyczą:

- zaopatrzenia w wodę;
- unieszkodliwiania ścieków bytowych i przemysłowych;
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych;
- zaopatrzenia w gaz;
- zaopatrzenia w energię elektryczną;
- zaopatrzenia w energię ciepłą;
- gospodarki odpadami.

Z punktu widzenia ochrony środowiska największe znaczenie mają następujące zasady:

- 1) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
  - a) możliwość zaopatrzenia w wodę z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, na warunkach określonych przez administratora sieci, w oparciu o ujęcia wody zlokalizowane poza obszarem planu,
  - b) zakaz stosowania indywidualnych ujęć wody;
- 2) w zakresie unieszkodliwiania ścieków bytowych i przemysłowych:
  - a) obowiązek podczyszczania ścieków przemysłowych przed ich odprowadzeniem do kanalizacji,
  - b) odprowadzanie ścieków systemem grawitacyjno-tłocznym do oczyszczalni,
  - c) zakaz odprowadzania ścieków powstałych na obszarze planu do wód powierzchniowych, rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu,
  - d) możliwość stosowania indywidualnych oczyszczalni ścieków,
  - e) możliwość stosowania zbiorników bezodpływowych do czasu budowy kanalizacji;
- 3) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
  - a) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych systemem kanalizacji, z zastrzeżeniem: dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie własnym inwestora;
  - b) obowiązek utwardzania i skanalizowania terenów o powierzchni pow. 0,1 ha, na których może dojść do zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i chemicznymi,
  - c) obowiązek neutralizowania substancji ropopochodnych i chemicznych na terenach własnych inwestorów, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji;
- 4) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- a) budowę stacji transformatorowych oraz rozbudowę sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia, w przypadku zaistnienia takiej potrzeby – w wyniku realizacji umów przyłączeniowych,
- b) prowadzenie prac w pobliżu słupów w sposób nienaruszający ich posadowienia oraz uzemień,
- c) prowadzenie prac ziemnych w pobliżu sieci kablowej ręcznie, bez użycia sprzętu mechanicznego,
- d) budowę sieci energetycznych w standardzie zgodnym z obowiązującymi przepisami, normami oraz rozwiązaniami technicznymi przyjętymi przez właściwy zakład energetyczny;
- 5) w zakresie zaopatrzenia w gaz: możliwość stosowania indywidualnych zbiorników gazowych oraz zaopatrzenia w gaz z istniejącej i projektowanej sieci;
- 6) w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą:
  - a) indywidualne i zbiorowe zaopatrzenie w energię ciepłą,
  - b) stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;
- 7) w zakresie obsługi telekomunikacji:
  - a) lokalizowanie masztów oraz anten telefonii komórkowej wyłącznie na terenie: 1.P-U,
  - b) budowę oraz przebudowę sieci teletechnicznej wyłącznie w standardzie kablowym podziemnym;
- 8) w zakresie gospodarki odpadami:
  - a) powszechną obsługę w zakresie wywożenia odpadów na składowisko odpadów znajdujące się poza obszarem planu,
  - b) zasadę utrzymania czystości i porządku oraz gospodarowania odpadami w oparciu o obowiązujące przepisy gminne,
  - c) lokalizowanie miejsc na odpady w sposób umożliwiający do nich swobodny dostęp komunikacją samochodową,
  - d) możliwość wyznaczenia wspólnego dla kilku budynków lub działek miejsca na pojemniki do gromadzenia odpadów.

6.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę różnorodności biologicznej oraz krajobrazu

Obszar planu obejmuje tereny przekształcone antropogenicznie, na których nie występują indywidualne i obszarowe formy ochrony przyrody, a jednocześnie – nie jest to obszar pozbawiony szaty roślinnej, siedlisk przyrodniczych i towarzyszących im gatunków zwierząt. Ponadto tereny planu znajdują się w sąsiedztwie Lasu Grodzieckiego – jedynego w Będzinie zwartego kompleksu leśnego, objętego formą ochrony przyrody w postaci OChK „Wzgórze Doroty, Las Grodziecki”. Z tych powodów, ale również biorąc pod uwagę treść art. 15 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, projekt mpzp określa następujące zasady (rozwiązania) ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazu:

- 1) zakaz lokalizowania inwestycji, których działalność może powodować przekroczenie dopuszczalnych norm określonych w przepisach odrębnych poza działkę inwestycyjną, do której inwestor posiada tytuł prawny;
- 2) zakaz lokalizowania inwestycji, stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

- 3) na terenach: MN-U równoważny poziom dźwięku nie powinien przekraczać dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Inne rozwiązania, które przynajmniej pośrednio mogą wpłynąć na stan bioróżnorodności, to przedstawione wcześniej zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, szczególnie dotyczące ochrony wód oraz gleby przed zanieczyszczeniem (zakaz odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych, rowów melioracyjnych lub bezpośrednio do gruntu), nakaz stosowania wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, a także zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na działkach inwestycyjnych minimum 10% dla P-U i 40% dla MN-U oraz zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

Przedstawione rozwiązania planu ocenia się jako skuteczne dla ochrony różnorodności biologicznej oraz krajobrazu.

7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Z przepisu art. 51 ust. 2 pkt 3 b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji wynika, że rozwiązania alternatywne do rozwiązań przedstawionych w planie powinny się odnosić do celów, przedmiotu obszaru Natura 2000 i jego integralności. Z analiz dokonanych w niniejszym dokumencie wynika, że realizacja mpzp nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko poza obszarem jego opracowania, i nie wpłynie na obszary Natura 2000 zlokalizowane poza granicami planu.

8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie wykonano w celu oceny skutków wpływu sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z uchwałą Nr XXXIII/258/2021 z dnia 29 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej Będzina w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Łagisza u zbiegu ulic Świerczewskiego i Odkrywkowej, przyjętego uchwałą Nr LIII/950/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 maja 2010 roku. Granicę obszaru opracowania przedstawia rysunek niniejszej prognozy.

Zmiana planu dotyczyła wyłącznie korekty przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy na terenie 1.P-U w celu ułatwienia realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Niemniej niniejsza prognoza odnosi się do całego obszaru wskazanego na zał. nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia zmiany planu oraz do ustaleń jakie dla niego przewidziano na mocy uchwały Nr LIII/950/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 maja 2010 roku, jednak ze szczególnym uwzględnieniem wpływu związanego ze wspomnianym wcześniej przesunięciem linii zabudowy.

Prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do obszaru o powierzchni ok. 45 ha położonego przy ul. Świerczewskiego i Odkrywkowej w centralnej części Będzina. Celem prognozy opracowanej wraz z projektem planu jest wskazanie możliwych rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska tych obszarów, poprzez identyfikację oraz ocenę przewidywanych oddziaływań (prognozowanego wpływu) ustaleń planu na biotyczne i abiotyczne elementy środowiska, powiązania między tymi elementami oraz na ludzi. Obowiązek sporządzenia prognozy

oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.).

Przedmiotowy plan uwzględnienia politykę przestrzenną gminy, zawartą w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Plan miejscowy zakłada przeznaczenie znacznej części obszaru objętego sporządzeniem mpzp pod funkcje produkcyjno-usługowe. Pozostała część obszaru planu zostanie przeznaczona na cele mieszkaniowo-usługowe, pod tereny komunikacyjne oraz zieleni. Wyznaczono następujące rodzaje terenów:

- obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (teren oznaczony symbolem: 1.P-U),
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (tereny oznaczone symbolami: 1.MN-U, 2.MN-U),
- dróg dojazdowych (teren oznaczony symbolem: 1.KDD),
- dróg wewnętrznych (tereny oznaczone symbolami: 1.KDW, 2.KDW, 3.KDW),
- zieleni izolacyjnej (tereny oznaczone symbolami: 1.ZI, 2.ZI, 3.ZI, 4.ZI, 5.ZI, 6.ZI).

Jak już wspomniano wcześniej, zmiana planu polega wyłącznie na korekcie przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy na terenie 1.P-U w celu ułatwienia realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Ustalenia dla obszaru objętego granicami planu w pozostałym zakresie określa uchwała Nr LIII/950/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 maja 2010 roku.

Realizacja ustaleń planu (rozpatrywanego jako całość, tj. uchwała z 2010 r. oraz jej projektowana zmiana) może przyczynić się do intensyfikacji działalności gospodarczej, przede wszystkim w granicach terenu 1.P-U, w mniejszym zakresie na terenach: MN-U oraz rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, która uzupełni istniejącą zabudowę mieszkaniową zlokalizowaną przy ul. Odkrywkowej oraz Świerczewskiego. Mpzp uwzględnia konieczność zapewnienia obsługi terenów gospodarczych, dlatego zostały wyznaczone drogi dojazdowa i wewnętrzne. Natomiast rolą zieleni izolacyjnej jest oddzielenie terenów przemysłowych od terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zachowanie odpowiedniego stanu aerosanitarnego powietrza, właściwego mikroklimatu oraz walorów krajobrazowych.

Znaczące oddziaływania skutków realizacji ustaleń mpzp nastąpią w granicach analizowanego obszaru, przejawiając się zmianami środowiska przyrodniczego – szczegółowo przedstawionymi w niniejszym opracowaniu. Niemniej należy podkreślić, że sama zmiana mpzp, dotycząca korekty przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy, nie przyczyni się w istotny sposób do zwiększenia intensywności oraz zasięgu wykazanego w prognozie oddziaływania.

Po analizie ustaleń mpzp oraz po uwzględnieniu uwarunkowań środowiska przyrodniczego terenu opracowania, wyodrębniono czynniki planu znacząco oddziałujące na środowisko, do których należy zaliczyć teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (1.P-U). Prognozuje się, że realizacja ustaleń mpzp spowoduje oddziaływanie na następujące elementy środowiska:

- jakość powietrza atmosferycznego,
- klimat akustyczny,
- roślinność i zwierzęta (skład gatunkowy),
- glebę.

Przewidywane negatywne oddziaływania będą miały charakter bezpośredni i pośredni. Według prognozy, skutkiem realizacji mpzp może być zainwestowanie części terenu, w wyniku czego nastąpią zmiany środowiska przyrodniczego

w zakresie:

- naruszenia gleby,
- zniszczenia siedlisk zwierząt,
- zmiany składu gatunkowego roślin i zwierząt,
- usunięcia roślinności kolidującej z projektowanymi obiektami (część powierzchni niektórych terenów jest zadrzewiona i zakrzewiona),
- przyspieszenia spływu powierzchniowego wód w wyniku zmiany pokrycia terenu i uszczelnienia podłoża.

Natomiast prowadzenie działalności produkcyjnej i usługowej oraz użytkowanie budynków na terenach związanych z działalnością gospodarczą i terenach mieszkaniowych może spowodować:

- wzrost emisji pyłów i gazów, a także hałasu,
- powstawanie odpadów (obowiązki w zakresie gospodarowania odpadami: zbierania/ magazynowania, odzysku, unieszkodliwiania),
- wytwarzanie i odprowadzanie ścieków,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych (również z terenów zanieczyszczonych),
- wzrost emisji hałasu komunikacyjnego poza terenem planu.

W celu zmniejszenia oddziaływania na środowisko skutków ustaleń planu, w uchwale z 2010 r. określone zostały rozwiązania ograniczające negatywne skutki dla środowiska. Obejmują one zarówno zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej, ale również – nieprzekraczania standardów jakości środowiska określonych w przepisach o ochronie środowiska i zakazu realizacji niektórych przedsięwzięć.

Mimo prognozowanych negatywnych skutków dla środowiska ustaleń planu, nie przewiduje się znaczącego i jednocześnie trwałego pogorszenia stanu i jakości środowiska przyrodniczego. Przewidywane negatywne zmiany środowiska będą miały lokalny zasięg. W świetle niniejszej prognozy, realizacja mpzp wpłynie w niewielkim stopniu na stan różnorodności biologicznej na terenie opracowania i na terenach sąsiednich oraz nie będzie oddziaływać na istniejące formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000 oraz na zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórze Doroty, Las Grodziecki”. Realizacja ustaleń wynikających z analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w tym jego zmiany w zakresie przebiegu linii zabudowy) sprzyjać będzie gospodarczemu wykorzystaniu terenów z zachowaniem wymagań ochrony środowiska.

Na obszarze planu nie występują zagrożenia: powodzią oraz tereny osuwiskowe (osuwania się mas ziemnych), jak również inne uwarunkowania przyrodnicze, uniemożliwiające lub ograniczające realizację planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego. Mpzp rejonu ul. Świerczewskiego i Odkrywkowej w Będzinie stwarza warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami.